

ІННОВАЦІЙНО-МОДЕРНІЗАЦІЙНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВОСТІ: СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОГО І СВІТОВОГО ДОСВІДУ

У статті розвинуто положення і здійснено науково-прикладне обґрунтування інноваційно-модернізаційного підходу в управлінні промисловим розвитком. Обґрунтовано значення впровадження інновацій у всі сфери діяльності промислового підприємства та модернізації його виробничих процесів. Уточнено сутність понять «інновація» та «модернізація» в металургійній промисловості та визначено їх відмінності. Під інноваціями в металургійній промисловості запропоновано розуміти впровадження нової або значно вдосконаленої продукції (матеріалів), процесу та технології, методу організації виробництва, збуту або управлінського підходу, що забезпечує підвищення ефективності підприємства, розширення асортименту, зниження собівартості продукції, покращення її якості, екологічної безпеки та/або створення нових ринків збуту. Модернізація в металургійній промисловості, на думку авторів, – це процес, спрямований на оновлення та вдосконалення існуючого виробництва шляхом заміни застарілого обладнання новим, більш продуктивним та енергоефективним, а також на впровадження нових технологій та методів організації виробництва без радикальної зміни технологічного процесу, і тому має такі аспекти, як технологічний, екологічний, енергоефективний. Показано, що ці процеси є взаємопов'язаними, взаємовпливовими та можуть бути реалізовані в комплексі і одночасно. Визначено принципи, на яких базується успішне впровадження інноваційно-модернізаційного підходу, а саме: системність, комплексність, стратегічне планування, ринкова орієнтація та активне залучення персоналу. На основі систематизації вітчизняного та світового досвіду встановлено чотири групи інноваційно-модернізаційних рішень, зокрема такі, як цифровізація та індустрія 4.0, підвищення енергоефективності та зменшення впливу на навколишнє середовище, розробка нової високотехнологічної продукції, модернізація промислових комплексів та обладнання. Показано, що кожна група рішень має певні складові. Наведено приклади впровадження інноваційно-модернізаційних рішень на металургійних підприємствах України та світових лідерів.

Ключові слова: промисловість, металургійна галузь, інноваційні орієнтири, модернізація виробництва, управління розвитком підприємства, інноваційно-модернізаційний підхід, систематизація досвіду.